

10 godina za spas oceana

28 January 2020

Nevladine organizacije za zaštitu okoliša lansirale su novi plan spašavanja kako bi mora Europe postala zdrava do 2030. godine

Danas 102. organizacije za zaštitu okoliša (1), predvođene organizacijama Seas At Risk, BirdLife Europe, ClientEarth, Oceana, Surfrider Foundation Europe i WWF, pokreću „Plavi manifest“ (2). Plan spašavanja predviđa konkretne radnje koje se moraju izvršiti u zadanim datumima kako bi se preokrenuo smjer stalnog degradiranja i zagađenja mora i obala.

Za uspjeh su potrebne promjene i na kopnu i na moru. Nevladine organizacije traže:

- • Da najmanje 30% oceana do 2030., bude visoko ili u potpunosti zaštićeno
- • Prijelaz na ribolov sa slabim negativnim utjecajem
- • Osiguravanje oceana bez zagađenja
- • Planiranje ljudskih aktivnosti koje podupiru obnovu morskih ekosustava.

Situacija u morskim ekosustavima diljem svijeta je teška, što pokazuju i nedavna izvješća UN-ovog međuvladinog odbora za klimatske promjene i UN-ove međuvladine platforme znanstvene politike o biološkoj raznolikosti i uslugama ekosustava (3). Potrebne su hitne akcije i Europa može igrati vodeću ulogu u suočavanju s ovim izazovom. Uvažavajući preporuke predstavljene 2020. godine, Plavi manifest će usmjeriti Europu na pravi put da zaštiti i obnovi mora i oceane, koji su u sve većoj opasnosti i o kojem ovisi život na Zemlji (4). Europskim Zelenim sporazumom (5) Europska komisija obvezala se provoditi stvarne strategije za klimu i biološku raznolikost, koje će preusmjeriti ulaganja i zakonodavstvo u budućnost koja je klimatski otporna i ekološki raznolika. Nevladine organizacije sada pozivaju Europsku komisiju da osigura da oceani i mora budu sastavni dio tih strategija, slijedeći smjernice predložene u Plavom manifestu.

“U morima je sve više smeća, a sve manje ribe. Nemamo više vremena za odgodu rokova, sve zemlje Europske unije, pa tako i Hrvatska moraju odlučnije krenuti u provedbu potpisanih sporazuma i direktiva za očuvanje morskog ekosustava” rekla je Zrinka Jakl, predsjednica Upravnog odbora Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce.

Monica Verbeek, izvršna direktorica Seas At Risk, kazala je: „Oceani pokrivaju 70% Zemljine površine, ublažavaju klimatske promjene i osiguravaju kisik – okosnica su Planeta. Kako bi obavljali svoje vitalne funkcije, oceani moraju biti zdravi i puni života. Pozivamo političke lidere Europske unije da oceane postave u srž političke agende te da zdravi oceani postanu stvarnost. Danas je pokrenut zajednički Plavi manifest, kao Plavi odgovor na europski Zeleni ugovor. ”

Bruna Campos, starija službenica za morsku politiku, BirdLife Europe i Srednje Azije, kaže: „Spasiti oceane znači spasiti i morske vrste i njihova staništa. Riječ je o aktivnom obnavljanju naših morskih dna i zaustavljanju destruktivnog ribolova. Nerazumljivo je kako je ribarskim plovilima još uvijek dopušten slučajni ulov dupina, morskih ptica i kornjača. Potrebna nam je transformativna promjena da bismo

spasili svoje oceane u sljedećih deset godina. Morska priroda je u krizi, jer nam nedostaje posvećenosti da promijenimo status quo, a to si više ne možemo priuštiti. "

Flaminia Tacconi, pravnica za EU ribarstvo pri organizaciji Client Earth, rekla je: „Da bismo imali zdrave oceane do 2030., morat će se sustavno provoditi zakoni održivog ribarstva s ambicioznim ciljevima zaštite okoliša. Također moramo promicati snažnu kulturu usklađenosti, transparentnim, pouzdanim i odgovornim odlukama unutar EU. "

Pascale Moehrle, izvršna direktorica organizacije Oceana Europe, navodi: „EU ima više vodene nego kopnene površine te bi, kao svjetska ekonomska sila, trebala voditi svojim primjerom. Mora Europske unije su uveliko iskorištavana te im je potrebno što prije obnoviti nekadašnje bogatstvo. EU mora hitno djelovati kako bi osigurala održivost svog ribolova. Provođenje akcija u rukama je donositelja odluka Europske unije. Živopisni oceani odlikuju zdrav globalni ekosustav. "

Antidia Citores, glasnogovornica zaklade Surfrider Europe, pojašnjava: „Ljudske aktivnosti na kopnu i moru ozbiljno utječu na oceane. Utječu na sve vode, vidljivim i nevidljivim zagađenjem plastikom, zagađivalima, kemikalijama, ali i curenjem nafte i bukom. Utječu na otpornost oceana i zdravlje i dobrobit milijuna građana. EU mora postići konkretne mjere za čisti, zdrav i nezagađen ocean.

Samantha Burgess, voditeljica Ureda za morsku politiku pri europskom uredu WWF-a, rekla je: „Moramo poduzeti hitne mjere kako bismo osigurali otpornost naših oceana na klimatske promjene, počevši s obnavljanjem morske biološke raznolikosti. Mreža zaštićenih područja mora, koja pokriva najmanje 30% morskih površina, s dugoročnim proračunima i planovima upravljanja, zajedno s planiranim i održivim upravljanjem za preostalih 70%, podržavat će bogat morski ekosustav. EU mora osigurati učinkovitu političku provedbu kako bi ostvarila ovu viziju. "

Vodeće nevladine organizacije koje se bave zaštitom okoliša pozivaju građane, institucije i dionike da sudjeluju u besplatnim aktivnostima organiziranim tijekom „Tjedna oceana“ u Bruxellesu od 3. do 9. veljače 2020. (6), kako bi razmijenili iskustva i rješenja za izazove s kojima se suočavaju naše morske i obalne zajednice.

Kontakt

Louisa Gray, Member Liaison Officer, lgray [at] seas-at-risk.org

Bilješke

(1)

Popis organizacija koje su potpisale Plavi manifest: A Rocha (International Marine and Coastal Conservation Programme); Animal latitude; APECE - Portuguese Association for the Study and Conservation of Elasmobranchs; Archipelagos Institute of Marine Conservation; ASOC - Antarctic and Southern Ocean Coalition; Asociacion plataforma "El Chorlitejo"; BIOM association; BirdLife Sverige; BirdLife Cyprus; Birdlife Europe and Central Asia; BirdLife Malta; BirdLife Suomi; Birdwatch Ireland; Bloom; Brot für die Welt; BUND - Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland; By the Ocean We Unite; Climate Action Network Europe; CCB - Coalition Clean Baltic; CFFA-CAPE; ClientEarth; Compassion in World Farming; Cork Env Forum; Cork nature network; Deep Sea Conservation Coalition; Deep wave; DEPANA; DN - Danmarks Naturfredningsforening; DSM - Deutsche Stiftung Meeresschutz; ; DUH - Deutsche Umwelthilfe; Ecologistas En Accion; Ecos; EEB - European Environmental Bureau; ENT

Foundation; Environmental Justice Foundation; FANC - Finnish Association for Nature Conservation; France Nature Environnement; Friends of the Black Sea; Friends of the Earth Europe; Fundajia Aquarium; Geota; Good fish foundation; Greenpeace; HOS - Hellenic Ornithological Society; IFAW - International Fund for Animal Welfare Europe; INCA - Iceland Nature Conservation Association; International Programme on the State of the Ocean; Irish Sea Sanctuary; Irish Wildlife Trust; Legambiente; Living Sea; LOB - Latvian Ornithological Society; LOD - Lithuanian Ornithological Society; LPN - Liga para a Protecção da Natureza; LPO - Ligue pour la Protection des Oiseaux; MARE Foundation; Mare Nostrum; Marevivo; MCS - Marine Conservation Society; MedReact; MedSOS; MEER; MIO-ECSDE - Mediterranean Information Office for Environment, Culture and Sustainable Development; Mundus Maris; NABU - Nature and Biodiversity Conservation Union; Natuurpunt; New Economics Foundation; Ocean and Climate Platform; Oceana; OceanCare; Oceanografica; OMA - Observatório do Mar dos Açores; Otop - Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków; Our Fish; PongPesca; Poseidonia green project; Project Aware; Prowildlife; Quercus; ReefCheck; Rethink Plastic Alliance; Retorna; RSPB - Royal Society for the Protection of Birds; SAR - Seas At Risk; Sciaena; SDN - Stichting de Noordzee; Sea First; SEO - Sociedad Española de Ornitología; Slow Food Germany; SMILO - Small Islands Organisation; SPEA - Sociedade Portuguesa para o Estudo das Aves; SSNC - Swedish Society for Nature Conservation; Sunce; Surfriider; SWAN - Sustainable Water Network; T&E - Transport and Environment; TNC - The Nature Conservancy; Tour des deux Amériques solidaire en voilier; Under the pole; WDC - Whale and Dolphin Conservation; WWF; Zero Waste Europe.

(2)

Plavi manifest dostupan je na: <https://seas-at-risk.org/24-publications/1020-blue-manifesto-the-roadmap-to-a-healthy-ocean-in-2030.html>

(3)

U Posebnom izvješću o oceanima i kriosferi u promjenjivoj klimi, koje je objavilo Međuvladino tijelo UN-a za klimatske promjene, analizira se sve veći utjecaj klimatskih promjena na oceane i njegove nepovoljne posljedice. <https://www.ipcc.ch/2019/09/23/b-roll-ipcc-srocc/>

Izvješće o globalnoj procjeni o biološkoj raznolikosti i uslugama ekosustava, koje je objavila UN-ova međuvladina platforma za znanstvenu politiku o biološkoj raznolikosti i uslugama ekosustava, pokazuje da se globalni gubitak biološke raznolikosti povećava alarmantnim tempom, ističući opasan pad prirode i ubrzane stope izumiranja vrsta. <https://ipbes.net/news/Media-Release-Global-Assessment>

(4)

Oceani pokrivaju 70% svjetske površine, djeluju kao spremište ugljika, ublažavaju klimatske promjene, reguliraju vremenske uvjete i proizvode kisik.

(5)

Europski Zeleni dogovor je vizija Europske komisije da učini Europu klimatski neutralnom do 2050. godine. Pruža akcije za jačanje učinkovite uporabe resursa prelaskom na čisto, kružno gospodarstvo i zaustavljanje klimatskih promjena, zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti i smanjenje zagađenja. Navode se potrebna ulaganja i raspoloživi alati za financiranje te objašnjava kako osigurati pravedan i sveobuhvatan prijelaz.

(6)

Od 3. do 9. veljače 2020. skupina nevladinih organizacija za zaštitu okoliša i prirode organizira „Tjedan oceana“. Tijekom ovog tjedna, u nizu događanja, raspravljat će, razmjenjivati iskustva i rješenja o izazovima s kojima su mora i oceani suočeni. Program „Tjedna oceana“ dostupan je na www.oceanweek.eu

-

Seas At Risk krovna je organizacija nevladinih udruga za zaštitu okoliša i prirode iz cijele Europe, koja promiče ambiciozne politike, na europskoj i međunarodnoj razini, za zaštitu i obnovu morskog sustava.

BirdLife Europe i Srednje Azije partnerstvo je 48 nacionalnih organizacija za zaštitu prirode te je lider u zaštiti ptica. Naš jedinstveni lokalni ka globalnom pristup omogućuje nam postizanje velikog utjecaja i dugoročnog očuvanja za dobrobit prirode i ljudi. BirdLife Europe i Srednje Azije jedan je od šest regionalnih sekretarijata koji čine BirdLife International. Sa sjedištem u Bruxellesu, podržava europsko i srednjoazijsko partnerstvo te je prisutno u 47 zemalja, uključujući sve države članice EU. S više od 4100 djelatnika u Europi, dva milijuna članova i desecima tisuća kvalificiranih volontera, BirdLife Europe i Srednje Azije, zajedno sa svojim nacionalnim partnerima, posjeduje ili upravlja s više od 6000 prirodnih područja na 320 000 hektara.

Client Earth je dobrotvorna organizacija koja koristi snagu zakona u zaštiti ljudi i Planete. Mi smo međunarodni pravnici, koji pronalaze praktična rješenja za najveće svjetske izazove zaštite okoliša. Borimo se protiv klimatskih promjena, štitimo oceane i divlje životinje, pojačavamo upravljanje šumama, „ozelenjujemo“ energetiku, činimo poslovanje odgovornijim i potičemo transparentnost vlade. Vjerujemo da je zakon alat za pozitivne promjene. Iz naših ureda u Londonu, Bruxellesu, Varšavi, Berlinu, Madridu i Pekingu, radimo na zakonima tijekom cijelog njihovog postojanja, od najranijih faza do implementacije. Kad se ti zakoni prekrše, odlazimo na sud da bismo osigurali njihovu provedbu. www.clientearth.org

Oceana je najveća međunarodna zagovaračka organizacija posvećena isključivo očuvanju oceana. Oceana obnavlja bioraznolike oceane pobjedama znanstveno utemeljenih politika u zemljama koje kontroliraju trećinu svjetskog ulova divlje ribe. S više od 200 pobjeda koje zaustavljaju prekomjerni ribolov, uništavanje staništa, zagađenje i ubijanje ugroženih vrsta poput kornjača i morskih pasa, Oceanove kampanje daju rezultate. Obnovljeni oceani znače da milijarda ljudi može uživati u zdravom obroku morske hrane, svaki dan, zauvijek. Zajedno možemo spasiti oceane i pomoći u nahranjivanju svijeta. Posjetite www.eu.oceana.org da biste saznali više.

Surfrider Foundation Europe je neprofitna organizacija, čija je svrha zaštititi oceane, obale, sva vodena tijela i njihove korisnike. Surfrider Europe stvorena je 1990. godine, grupom surfera, koji su željeli sačuvati svoje igralište. Aktivizam za zaštitu oceana i obala u srži je organizacije. Trenutno broji preko 13 000 članova i aktivna je u 12 zemalja, kroz 46 volonterskih ogranaka. U 30 godina postojanja, Surfrider Foundation Europe razvila je uspješne programe u tri područja: otpad u moru, kvaliteta vode i javno zdravlje, upravljanje obalnim područjima i klimatske promjene. Posjetite našu web stranicu: www.surfrider.eu

WWF je neovisna organizacija za zaštitu prirode, s preko 30 milijuna sljedbenika i globalnom mrežom, koja djeluje u gotovo 100 zemalja. Misija WWF-a je zaustaviti uništavanje prirode Zemlje i izgraditi

budućnost u kojoj ljudi žive u skladu s prirodom, očuvanjem svjetske bioraznolikosti, osiguravanjem održivosti korištenja obnovljivih prirodnih resursa i promicanje smanjenja onečišćenja i rasipne potrošnje. Ured za europsku politiku WWF-a pridonosi postizanju globalne misije WWF-a uključujući WWF mrežu u oblikovanju politika EU-a koje utječu na europsko i globalno okruženje.